

CIRKA

Gutta cavat lapidem...

E perkollëshme kulturele popullore

Del të paren e të tretën të diele të setcillit muej

Pajtimet:	Shqypëni	Perjashta
Per 1 vjetë:.....F.	4	6.
" 6 muej:.....	2.20	3.50.

Vj. I. Nr. 4

Shkoder, 5 Korrik 1936

Copa 1 Lek

Randësija e industrive të vogla

Nji pronar toke të hapët qe e punon e e shfrytson per dores së huej d.m.th. me puntorë të paguem, nuk ka per të xjerrë kurr nji fitim në perpjestim me tokë qe ka, pse shpenzimet ka per t'i bërë të gjitha në sy të pares, kurse prodhimi ka per të këndë, per dores së huej, gjithmonë mangut.

Por nji pronar i vogel, me nji copë tokë të veten, të cillen vetë e punon e vetë e shfrytson, por pa pritesë e me ato mjete qe koha bjen me vedit, ka per të xjerrë nji fitim të mjaftueshem per jetesë të vet e qe i pergjegjë mündit qe ka bërë; po të xirte edhe vetun ditët e punës qe ka shpenzue n'at tokë, atij nuk i ka shkue mündi kot. Edhe prodhimi në ket rasë, kishte me këndë m'a i mirë e m'a i madh mbasi tjetër është me e punue vetë e tjetër me e punue per dores së huej. Prandej me arsye thohet se toka është per katundar e se pronësija e vogel është shkak pasunije individuale, shkak permirsimi në bulqësi e prandej mbarë n'ekonomi të vëndit.

Si per tokë ashtu münd të thomi në nji pikëpamje edhe per industrina.

Njimënd se shum kush mëndon se industrinat e mëdhaja me kapitale të randësishme qe münd të disponojnë, me makina të perfekjonueme, me kollajsina gjith nduersh qe kanë per me mujtë me bërë ndrrime qe frytësojnë permirësim e kursim, me mjete transportimi e tjera, ka per t'ardhë koha qe kanë me u a thuer shtegun krejtë prodhimeve t' industris së vogel. Parashofin se punishta e makina shpijake ka per t'i lshue vëndin fabrikës, tregëtorja magazinës së madhe, nisjativa individuale Shoqnis akcjoniste a Kooperuese qe kanë me këndë industrjalët e kohës së ardhëshme. Sidomos nen trajten e shoqnis me akcione qe lëjon të mbledhunit e kapitaleve të mëdhaja, duket se ep shoqnis nji mirësi e vlefteje të madhe. Neper mjes të sajë münd të shvillohet zotësija pa kapitale (d.m.th. münd të drejtohet prej atyne qe u mungojnë kapitalet) e shfry-

tësimi i kapitaleve pa zotsi (d.m.th. ata qe kanë kapitale neper mjes të shoqnis münd të u a lshojnë në dorë atyne qe kanë zotsi). Por ka edhe, si të gjitha punët në ket botë, të metat e veta. Dishiri per të shtuem të dividendit shtyen shum herë drejtuesat per me u dukë mirë e m'i mbajtë vëndet, mos me pasë kujdes per shoqni per nji kohë të largë e prandej me flijue kohen e ardhëshme per të tashmen; posë qe shoqnija anonime münd të jët lamë ngatresash qe kanë per qellim me ngrehë kapitale e mandej me veprue si të doen drejtuesat vetë; edhe po të jenë t'organixueme mirë e me nji drejtim të fort e të ndergjegjeshem, gjithmonë ka per të pasë në të nji pjesë moskujdesja.

Por qe është nji mëndim i gabueshem se industria e madhe ka per t'a bërë me u zhdukë at të voglen, mjafton me këndue ndonji statistikë të ndo'i vëndit ku industrinat janë fort të perparueme, të lidhuna me tregje shiteje të mrëndëshme e të jashtëshme me organixim të plotësuem.

Në Helveti (Svicër) qe ka fort analogji per natyrë me vënd t'onë - nji statistikë zyrtare shenjon 118000 fabrikë e nder këto 70000 münd të njehen si industrina shpijake me nji sasë puntorësh gadi 30% të tanë per lishësi helvetike.

Vetem Kantoni i San Gallo-s njuhë m'a se 22000 puntorë të xanu nder industrina të vogla.

Industria shpijake e mëndahit, sahatave, e të qendisunave, ka eksportue vetun në nji vjetë 55% të gjith eksportit helvetik.

Prej ndryshimeve të mëdhaja e betimeve në mekanikë e prej shkakut tjerë disa nder industrina të vogla në këto kohët e fundit kanë mbetë faret, por disa tjera edhe kanë dalë të reja. Prandej jo qe u zhdukë, por ndoshta të ardhë me u shtu.

Edhe industrina e vogel ka të meta, sidomos konkurrenca qe i bën ajo e madhja, por ka edhe të mira. N'ashtim të sajë dy të mira sidomos janë fort të randësishme: në pikëpamje morale e në pikëpamje ekonomike.

Në pikëpamje morale se qiten në punë të

gjitha orët, të gjitha kohët e ngaeshme e sado të shkurta, tue xanë në punë fmin e vajzen e tue mos lanë trimin e gruen e shpís kurr në papuní.

Në pikpamje ekonomike, pse kúr të hijn në punë shum familje e të gjith pjestarët e sajë, prodhimi kombëtar kishte me u shtue e gjendja ekonomike pergjithësisht permirësohet.

Por edhe në pikëpamje igjenike mandej industria shpíjake ká, në krahazim me industrina të mëdhaja, të mira të kjarita: lën puntorin e puntoren në liri me pushue kúr të doen e t'a ndijnnevojen, m'u çue e m'u ulë në punë, me "jetue" në një fjalë mbas ándes e nevojës së vet. Sidomos per puntoret, grát e varzat, áshit shum e pershtatëshme puna e industrís në shpí, in- dustrís shpíjake.

Prandej në të gjitha shtetet e mëdhaja e të vogla, edhe nder ata kú industria e madhe áshit me shumicë edhe e randësishme, industria shpíjake e industria e vogel janë në të rritun.

Cillat janë industrinat shpíjake qí mã teper të kenë shvillim e meritojnë me kënë të perhapuna në Shqypëni? Per këtë do të mundohemi me folë në numer t'ardhëshem.

Në pershkim të dy javëve.

Gadi të gjith shtetet janë mëndimit e kanë dhanë vëndim per të hjekan të sanksjoneve per të cillat Sir John Simon ká thënë se i dekuni do të vorronet. Por tash donë me i a gjetë mëndyren mã të hieshme per me i hjekë tue u dá sá kú të munden me nderë. Polonia i ká hjekë para se të mbliðhej L. e Kombeve. Vetë Eden-i, ministri i jashtëtem i Anglís ká thënë se sanksjonet nuk i a kanë mrríjt qellimit per të cillin kjene vñe, e se prandej të mbaj-tunit e tyne áshit i kòt e prá i rrezikëshem. Por me e ngatrrue pak punen, në mos tjeter perkohësisht, u bá shkak të marrunit pjesë të ish Negusit në mbledhje të L. të Kombeve kú ká mujtë me folë gja në mproje të tezít të vet e per mã teper áshit shprehë mëndyrë të vrashtë kundra Italís. Gazetarët italian janë zëm-rue e kanë fishkullue e nuk kanë dashtë t'a lanë të vijojnë. Ká nderhye policija qí i ká qítë gazetarët jashtë salet, një herë i ká burgo-së e mandej i ká qítë jashtë Helvetís.

Puna e sanksjonevet, mbasi áshit dá të thuesh me i hjekë, ká dalë në rend të dytë. Por tash mendojnë per çashtje tjera. Nder këto reformi-mi i L. së Kombeve. Ky reformim ká interesë sidomos per Germaní qí nuk áshit mã mrëndë në L. të Kombeve, por qí kishte me hí me disá kondita. Por Germanija áshit tue ndëjë si në njënë ânë, tue pritë me dijt se ç'mëndim

kanë e ç'rrugë po marrin Franca, e Anglija; sidomos këjo e mramja per pozitë qí ká ku-ndrejt Germanís e Francës intereson të gjith me dijt politikën qí don të ndjekin. Prandej nuk áshit pritë mirë në Germaní një fjalim qí ká mbajtë ministri i luftës Duff Cooper. Ga-zetat e Germanís kanë pá n'at fjalim si një tendencë t'Anglís me lidhë aleancë ushtarake me Francë, e, mbasi Franca áshit e lidhun me Soviët, kështu me kethye në një mëndyrë prap në politikën e para-luftës botnore, qí mundet me kënë fort e rrezikëshme. Nuk áshit per ket rrugë, thonë gazetatat germane, qí mund të shkojmë kah pagja. N'anë tjeter Germanija enë nuk i ká pergjegjë një Kuest-jonarit qí i ká dorëzue Anglija, as nuk duket se ká ngut me i pergjegjë. Këjo vonesë ká shkaktue një paknaqësi n'Anglí kú shifet se Germanija donë me shtye e mos me skjaritë mëndimet e qellimet e veta, qí janë çashtja e rishikjimit të traktatit të Versailles-it, çashtja e mandatavet e të kolonivet e tjera. Nderkaq áshit tue u armatosë me ngutësi me gjith fuqin e vet.

Një çashtje tjeter áshit ajo e forcimit të Dardanelëvet e kerkueme prej Turkís. Duket se Z.Z.Eden, Litvinoff, Titulescu e Rushdi Arras kanë me mrríjt në një marrëveshtje në konferencë të mbledhun në Montrenx per ket çashtje.

Në Palestinë vazhdon shqetësimi. Harapët nuk donë me ulë armët per pá pasë prej Fu-qís mandatare të drejtat e veta. Organi i Kryemyftís së Jeruzalemit vijon tue protes-tue kundra propagandës qí shvilloi Qeverrija në mjes të katundarëve me letra të hrelluna prej aeroplanëve, kú thohet se gjoja vuetjel e rrjedhuna prej kësajë krugritje i hjek pjesa e vorfen e popullit tue marrë pjesë të madhe - thotë organi i Kryemyftís - se klasët mã të ulta, këto mprojnë interesët e kënës e t'ardhëmënës së vet, mbasi shi këto klasë janë mã fort se tierat të kerçenueme prej politikës sioniste të Fuqís mandatare.

N'Austri flitet kjasas e perijimënd per rivëndosjen e Hósburg-ve. Por áshit një punë fort e vshtir me u realizue mbasi E-rtenta e vogel e ndonji prej Fuqive të mëdha ja dót i kundërshtojnë me tănë fuqin e vet.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

BYLBYLIT

I

Flasin k'tu pem't e vjetra thon': "Shpesh hera
nen gema t'on' u prrallen t'Lume e Orë"
e jonet t'ua kandshe tu'i sjell'era

me at'mjeshtin e tingujve Hynorë
veshet ua lmojshin aq'sa nga mallnjimi
t'pime e pa za Or't mbetshin me arp' n'dorë.

N'kang' t'ande pra ma i fort' delte defrimi,
se n'arp' Hyneshash t'Muzave kangtare;
e me gjith k'te te ti mbretnon mjerimi,

i mjer' jeton dhe vdes ashtu i mjer' fare.

II

Kam ndi një dit' tue k'ndu 'i bylbyl te shkretë,
e bashk' me mu' çdo lule e njom' dhe barë,

si edhe pem't n't'pervajtun kishim mbetë.
Der', që Natyra u lkund disi prej dhim'et
e nen pem' çeli 'i grop' t'mallkueme e t'qetë

mbush' plot me lule t'kandshme e gjithfar' bimet,
te gjitha n'gjyr'n e flak't, që merr prendimi;
n'sa ai tu u mek' gjithnji shprehte mjerimet.

K'tû kjo i tha pushò, me ty vajtimi
at' paq' do t'gjej; që s'ka prâ tue kerkue.
Dielli u mshef mbas pem'sh, at'bot' Heshtimi

lehtas e lmoi; e un' pash' tu'u rrok'llue
te shkretin zog, që gropa e zez' pushtoi.
At' nat' kam ndi' do pem' tue murmurue

Por prap heshtija e dek's aty mbretnoi.

III

Por çka! ti k'ndò bylbyl, pse me një barë
tash vjen një koh'; e prej dhim's t'coptoi

nana Natyr' me krymba e një t'qet' erë
trupin tash t'mbush', me lule gjith'far' soj
tue t'a rrethue, e vulgu ty perherë

pa mshir' tash t'shkle, e si mos me t'an t'qetë.
Porse ma i lum' t'iesh se n'et' bot' t'shkretë,
zemra ma s't'ndin, vesh' t'a s't'ndiglojn' per jetë.

"A thue t'i mbysim të dy?"

Novelë

(prej frengishtes)

Po udhëtojshe një herë neper Kalabri. Ky vënd kà nàm të keq per gjind ndimozota e mizorë qì nuk donë kurkënd; frangez sidomos i kanë në hùndë në një mëndyrë të posaçme. Me ju kalxue pshin shkon teper gjatë; mjafton me thànë qì s'kanë të ngim me na pá të hupun, e me bà me rá ndo 'i frangez në dorë të tyne, kishin me lá lesh në të e ndoshta me mbarue keq puna e tij. Kishem per shoq një djalë të rí t'atij vëndi si percjellës i em. Nder ato male, kù rrugët ishin shum të kqija e per brí sosh plot humnere, kualt hiqëshin shum mûndim me hecë: shoqi i em prite e tue dashtë me kapë një rrugë mà të shkurtë, per rrezik gaboi e na treti. Kje gabimi i em; si me i xanë besë një djalit njizet vjetsh? Keikueme, deri sà kje dritë, kërdej e andej gjithkah neper ato pyje per me mujtë me rá në rrugë, por sa mà fort qì kerkojshim aq ma teper tretëshim e ishte bà krejt natë kùr mrrijtem në një shpi t'errtë. Hime, pak me dyshim, por si me i a bà? Gjetem aty një familje shum vetësh, me xêje djegsa qymvri, qì ishin ulë në tryes per bukë e me të paren na ftuen me u ulë edhe na me hanger me ta. Shoqi i em s'priti me i thànë dy herë: e të dy u ulem me hanger; ai mos tjetër, se un mà fort shikjoshem vëndin se kù kishem rá e ftyren e pritësavet t'onë. Këtyne njimënd qì fëtyra u a diftote xêjen qì kishin, por shpija ishte mbushë me armë thue se është një kalá. S'shifej tjetër vjerrë në muer veç pushkë të gjata e të shkurtat, tagana, thika e tjera kso sendesh të kândshme. Punë qì s'ma bájshin qefin aspak, por më dukej se as ata nuk më kishin në qefë mue. Shoqi i em, perkundra, ishte si në shpi të vet: flitte, qeshte me ta e, si do t'a mëndojshe, u diftoi se prej kah vijshim, kù do të shkojshim, e çka ishim; frangez, mendo ni pak! në dorë t'anmiqve t'onë mà të rrehtë, vetem, të tretun, pá ndimë të njerit të gjáll kund nder ato rrethet e mandej, për mos m'i lënë gjá mangut, u premtoi atyne, per shpenzime e per të percjellun n'e nesre, sà të doeshin. Në fund xù me folë per valigje të vet tue i porositë e tue i sterporositë qì të kishin kujdes të madh per të e t'a vëndoshin në vënd të jestekut naten; nuk dote tjetër jestek, thote ai. Ah! djelmëni, djelmëni! Sà është per t'u kjá mosha e juej! Ishem i sigurtë se ata do të mëndojshe se do të kishim me vedi

gurët e çmueshem kushedi se të cillës mbretni. A dini se çka kishte n'at valigje?... Letrat e të sò fejuemes së vet!

Darka mbaroi, e na lane vetem; ata të shpís flëshin poshtë; na, n'odë sipri kù kishim nanger; n'at odë të madhe, një odë tjetër e vogel, e çueme nja disá kambë shkallë, ishte vëndi kù na kishin shtruer; ishte si një furrik kù do t'u hìjle germuqas me rrezik me shkrepë kryt në ndo'i trájose me ndeshë në ndo'i cepë mishi të thát a ndo'i koshtë thuit a ndo'i sënd tjetër qì aty ishin vjerrë varg e vister per me i rucjtë per dimen. Shoqi i em u njit me i herë, e e xù gjumi pá u shtrí mirë, me krye mbë valigje të çmueshme. Un qita cekën me ndëjë çuet e u vûna ngjat tij.

Nata ishte kah kalote gadi krejt e mue filloi me më rá zëmra në pagj, kùr njatëherë kùr më dukej se mà agimi ishte afer, po ndij poshtë nen odë t'eme të zott e shpís, Burrë e grue, tue folë shoq me shoq; e tue vûe veshin te kaminí qì vite prej së poshtit, mûnd të dallova kjartas këto fjalë të trimít: "Mirë prá, si t'i a bájme? A thue t'i mbysim të dy? E grueja qì i pergjegji: "Po mirë, të dy". E mandej s'u ndi mà gjá.

Çka me u thànë këtyne fjalvet? Me të zí merrshem frymë prej friget e trupi i em ishte bà akull; me më pasë pá s'kishi dijt me thànë a jam gjallë a deké. Kùr e mëdoj më perqethet shtati... Dy qyqarë, të thuesh të pá armë, kundra atyne dhetë a dynë dhetë vetëve mbushë me to! E shoqi i em në një gjumë të randë lodhë e këputë per rrugë! Me e çue drojshe mos të báj zhurmë, me mikë vetem nuk kishem se si; driftoja njimënd nuk ishte nalt, por para soje, aty poshtë më rrishin gadi dy qej të mëdaj si ujë qì s'prishin tue lehë. Në ç'mjerë ishem, mëndonje pá ju, në kjoftë madje se mând t' mrrijni. Mbas nja'i të katert rreth qì per mue kje një muej, po ndij se dikusi po rreth per shkallash t'odës s'onë, e per plasës së derës po shof të zo'n e shpís me një dritë në njananen dorë e në tjetër një thikë të madhe. Po u njitte e mbas i grueja e tij; un mos deret; ai e çili, por para se me hìjle mbë kamë të shkallës kandil qì e mu mandej grueja, mandej u zbeth, e ajo jashtë qì po i thote me zà t'ultë, tue më doren para kandilit qì mos me bà dritë shem: "Kadalë, kadalë, mos kersit."

Veptra e Kasëm Taipit e një humbje e madhe

Deka e pà-kohë edhe e pà-pritun e të ndjerit Kasëm Taipit, e ndodhun para një vjetit, është e vajtueme prej të gjithë njatyne që kanë për zëmër e dijnë m'e çmues rëndësinë e posaçme që ka për vëndin t'onë folklorja kombëtare. Sikursë dihet, i vajtuemi, me një zëll të pà-lodhshëm e me një kujdes shembulluer, ka shkruar pjesën më të madhe të jetës së vet për me mledhë këngët popullore që përmbajnë një pjesë me shumë rëndësi të folklores të krahinës të Shkodrës, e atij do t'i dihet në kjoftë se shumë këngë të bukura popullore mufte me pshtue prej humneres së harresës, e sod bëjnë pjesë të visarit t'onë kombëtar. Sugurisht se kujdesi i tij i përreshtun për me hetue këngë të vjetra e me i pershkrue tekstualisht, është një gjë që zgjon admirimin e gjithkujt e meriton një lavd krejt të posaçem; po t'ishin shumë ndjeksa të Kasëm Taipit, pà dyshim se mledhja integrale e visarit kombëtar do të munda t'ishte shpejt një veper e kryme.

Materjalin e shumë e fort të çmueshem që kishte mledhun me veper të pà-dame rrokull njetet vjetve, Kasëm Taipi kishte nisë edhe m'e shtypë, e në vjetin 1933 u botue volumi i parë me titullin: "Zana Popullore". Sikursë n'a difton auktorit në parathanjen e vet, do të ndiqshin edhe dy volume tjerë, të cillët do të përmbajshin materjal edhe më të çmueshem se ai i volumit të parë. Por, sikur jemi informue në kohën e fundit, një humbje e madhe vjen t'i shtohet asajë të dekës së mje-

rueme t'auktorit. Materjali i dy volumeve të lanun prej tij, me një herë mbas deke së tij, u shduk në një mëndyrë të pàspjegueshme, e gjithë shëjet janë se gjindemi para një vjedhjes. Me këtë çashtje, mbas kerkeset të trashigimtarëve, kënkë marrë edhe Policija, por mjerisht me përfundim negativ. S'ka zëmër Shqyptarit që mos t'i vijë keq për këtë humbje të mjerueshme, jo vetëm pse shkon kot munda i sà vjetve të shvilluem prej auktorit të vlershem, por aq më tepër se lenda e mledhun do të konsiderohet e humbun definitivisht, po nuk u bënë këthimi i sajë prej anes të vjedhsit. Edhe njëmend, qellimi i vjedhsit nuk ka mjetë me kënd tjetër, por me bënë për vedi at lëndë për m'e botue më vonë, tue perfitue prej këtij botimi. Por ky qellim ka me mbetë gjithmonë i pà realizueshem për vjedhsin që ndiqet prej policijet. Nuk na mbetet prà tjetër por me urue e me dishrue me gjithë shpirt që vjedhsi vetë të i a këthejë trashigimtarëve të Kasëm Taipit vullnetisht gjënë e vjedhun, kjoftë edhe në mëndyrë anonime, e duem të shpresojmë se ky urim e ky dishir i jonë e i gjithë dashamirëve të kulturës kombëtare të gjëjnë jeh në zëmren e vjedhsit i cilli, prej vepers së tij, shifet edhe se din m'e çmues rëndësinë e çashtjes, aq më tepër mbasi jemi në gjëndje të dijm se trashigimtarët në fjalë garantojnë vjedhsin në mëndyrë më absolute se do të pushojnë që do ndjekje penale, porsà të hiqnë në zotnim të gjasë të vjedhun.

Me thikë nder dhambë, si u avit shtratit t'atij djalit të ri, që kishte shtrirë fytyrën e vet, me një dorë kapë thikën, me tjetren..... ah mnerë!... kapë një koshë thut që varej për trë, pret prej si një fele, e këthen njashtu si kishte ardhë. Dera mbyllet, drita shduket, e un mbes vetëm tue mëndue.

Porsà duel drita, të gjithë të shpës, tue bënë zhurmë vënë me na çue prej gjumit, si i kishim porositë. Na bijn me hanger; na shtrojnë para një cile të pershtatëshme për at kohë e, m'a xeni besë, fort të mirë. Dy gjela të ri të kungun, posë tjerash, ishin aty, njanin, si tha e zoja e shpës, do t'a hashim njatëherë, tjetrin do t'a mërrshim me vedi. Tue i pà kuptova atëherë veshtrimin e atyne fjalëve të mnershme: "A tue t'i mbysim të dy?" E nuk është nevoja as me ju kalxue tash se për çka ka dashtë me thanë.

Shtylla e lexuesave

P.T. të perkohëshmes "Cirka", Shkoder Tue kënd se keni çilë në atë të perkohëshme "Shtyllen e lexuesave". Shpresoj se keni me pàsë mirësin me botue në at "shtyllë" çka vijon: Tue bisedue një ditë me një zojë punë sportit, më tha: - Tue m'a kanë fort lojën e topit... e deri tash e kam ndjekë këtë në Shkoder rregullisht. Po tash nuk jam tue shkue më në fushë pse urue kështu...

- Tue pse krye?

- Tue si të mbarojë loja kanë marrë disa, fmi duhet me thanë, në zakon... shumë të këndëshme me gjunjë gjindem me jestekë. Munda t'a mërrni me mend se sà punë e merzitëshme për të gjithë, por ndomos për në grát, që posë krenash kena e kapen në krye. Sà me ndejë gjithë kohën e lojës me frigë në zëmër se kah mbarimi ka për të ndodhë sigurisht ajo shenë e pà bukur, un më mirë nuk shkoj.

Un nuk dija se çka me i pergjegjë për mëndova me u a sjellë juve Me nderime D.GJ.

F O L K L O R E

Prrallat e Nastradinit janë shumë të njohura në vëndin t'onë, por nuk e dijmë të jët ndonji e tregueme në vjersha popullore sikur kjo qi'ndjek, të cillen, mbasi n'a duket se është një copë shumë e rrallë, po i a paraqesim lexuesave t'onë.

Kânga e Nastradinit

Nastradini ne jetë t'vet
Per me rrëjtë ish kënë i parë,
Veç ne Shkoder derman s'gjet,
Nuk i eci falli marë.

Nji ditë hîni nder Tabakë,
Thotë: "Dý pare çka do t'há?..
I thonë fmîja e panafakë:
"Nder kasapë gjënë badiavá.

Aty fmîja e rrethuene
E s'e lane me hî mrëndë,
I thotë védit: "Ik se t'xûne,
Njiktû t'bâkan t'mârrë pá kënë".

Aty gjet një hije lárít,
"Ktû mûe - thotë - sakt kan me m'lanë..
Por do hîtha atij qyqarit
Shikë i a çuene shtatin t'tanë.

Kah i djegin duert e tija
I del gjûmi edhe çohet,
I vjen keq pse e qeshin fmîja,
Se per hîtha hiç s'kujtohet.

Tuj u nisë e tuj mëndue,
Gjet një hije nen një blî,
Prap nder hîtha kish qillue;
Aty i muer védit mëní.

Atëherë çohet tue bertitë,
Thotë: "Per bår nuk jam kujtue,
Fort mirë Shkodra më ká goditë,
Me ká djegë e m'ká farue..

Vojt e rá n'nji sheher tjeter,
Aty mbate pak uzdajë,
Vojt e bleu një qerre t'vjeter,
Bani ksollen n'maje t'sajë.

Thotë i pari i mymleqetit:
"Çka do të jët ky marifet?..
Shpejt haber i nep miletit,
Nastradinin çon e thrret.

Me exhele çon e e merr,
Ktij i hîni pak kujdes,
Vû trí kokrra fiq ne qerr
Me i a çue atij peshqesh.

Mledh vixhûf e tevabí,
Ky i bân një temená,
"Kurr kjo punë s'ká bâ vakí,
Me ndëjë shpija per havá..

Asnji herë sýt nuk i a dátë,
Por tue u ulë me kâmbë turqisht,
Thotë "Kam prûemun Zotnís s'Ate
Nji peshqesh fukaraisht..

"Shpejt - tha i madhi - bre çapkuna,
Merrnie çka m'ká prûe kumara..
Kúr i a bijn tre fiq bajuna
E i a vûene ktij perpara.

"Tash po çohem t'ngiatët jeta,
Se jam vonë e due me shkue..
- "Besà fajet i kam veta..
Qi t'kam thirrë me luejt me muer..

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Konkurs i posaçem i "Cirkës," per nji poezi

Janë tue ardhë pa i a dâ në drejtim t'onë poezina të ndryshme të dergueme per botim prej gjith nduer shkrimtarësh, të njoftun në lamen e shkrimit, ose të ri për publikun, si edhe tjerë ende fillestarë. Kta nuk â tue ndodhë vetem per të perkohëshmen t'onë, e ardhun mâ e mramja në rëndin e simotrave shqiptare, por edhe per të gjith revistat tjera qi janë botue e botohen: në djelmnin shqiptare shifet nji valë e ré dishirit per me lavrue mënden e me derdhë vepren e vet në lamen e letraturës. Kjo gjâ duhet të n'a gzojë në mëndyrë të pá-masë, pse në të gjith kohët hartet e bukura - nder të cillat poezija xën nji vënd kryesuer - kanë kënë e janë nji faktor nder mâ të parët e kulturës, e kanë shkue gjithmonë nji hapit me të. Prandej edhe per Shqipnín t'onë të bñjtunit e shkrimtarëve të ri është nji shëj i kjarët se edhe nder né kultura do të shkojë per ditë e mâ teper tue u hapë e tue lshue rrâjë mâ të kthella. Por, qi frytet e kulturës të dalin sâ mâ të shkelqyeshme e mâ të dobishme, nuk mjafton me shkruë veç sâ me shkruë, duhet m'u mundue me shkruë sâ mâ mirë. Shkurt: duhet m'u mundue qi mos të dalin shumë ferra se lule.

"Cirka" e jonë qi në program të vetin ká per qellim kryesuer të perhapunt e kulturës në popull, dishron me i dhanë shkas sâ kû të mundet lavrimet të harteve të bukura, e prandej shpallë sod nji konkurs të posaçem per nji poezi në të cillin të mûnd marrin pjesë të gjith vjershtarët shqiptarë në nji "kushmadël," (emulacion) bujár; jo veç ata qi janë të njoftun në lamen e shkrimit, por edhe të gjith tjerët qi janë të pá-njoftun, mu kta i fton të marrin pjesë mâ teper per me qitë në shesh zotsín e tyne, e dishron qi mos të perjashtohen as fillestarët, pse: sâ herë të mrâmët kan dalë mâ të parët.

Çmimet e vûeme në konkurs janë trí: i pari fr. ari 20.-, i dyti fr. 10.-, i treti nji pajtim gratis në të perkohëshmen t'onë. Nuk e mohojmë se çmimet e vûeme janë krejt të vogla e në perpjestim me "Cirken" qi është fort e vogel, por n'anë tjeter jemi krejt të bñndun se të gjith vjershtarët qi kanë me marrë pjesë nuk kanë me shikjue rëndësin e çmimit; por vetem vëndin qi kanë me fitue në klasifikim të konkursit t'onë.

Organizimi i konkursit e rregullat per me marrë pjesë në të.

Objekti i poezís është krejt i lir, vetem poezija duhet të jët krejtë origjinale, e jo perkëthim, as pergjasim, të pershtatun (adaptim, imitim) etj. Natyrisht duhet të ruhen rregullat e moralitetit.

Nuk caktohet ndonji rregull per hapsín e poezís, kjo mûnd të jën mâ e shkurtë o mâ e gjatë si mbas ândjes të vjershtarit, ká me u gjikue vetem vlere poetike e permbytjes. Prá poezija mund të jët edhe e vogel sâ nji tingllim, por n'anë tjeter dishrojmë qi mos të kalojë dy o trí shtylla të së perkohshmes s'onë.

Konkursi është i hapun që me sod e mbyllet me 6. shtatuer. Punimet qi mûnd të vñnë mbas ksajë kohë nuk merren para syshë. Koha e konkursit u zgodh me qellim prej nesh qi dishrûeme të bijnë në kohen e pushimeve, pushime jo veç per profesora, msuesë e studenta, por pak o shumë per të gjith.

Tue kënë se në konkurs, sikuersë është e natyrëshme edhe e arsyeshme, kanë të drejtë me marrë pjesë vetem lexuesat besnikë të "Cirkës, per me provue ket gjâ, të gjith ata qi kanë me dergue poezinat e veta per konkurs, do te dergojnë edhe 3 talona të këtij konkursit, i pari i të cillëve gjindet në ket numer e tjerët kan m'u shtypë nder numrat e ardhëshem të "Cirkës".

Seicilli vjershtar mundet me marrë pjesë edhe me mâ teper se nji poezi, por mjaft qi t'i dergojnë dâmas, të shënueme me numer të posaçem, e gjitherë të pershtatuna prej talonave.

Poezinat qi kanë m'u dergue per konkurs kan me kënë të gjykueme prej nji jurís të posaçme të perbâme prej trí personash kompetente, êmnat e të cillave kan me kënë të shpalluna mâ vonë nder kto shtylla. Jurija perveç vëndimit të trí poezinave fituese, ka me dhanë gjikimin e vet tue klasifikue edhe tjerat qi kanë marrë pjesë në konkurs. Në ke mëndyrë jo vetem tre vjershtarët fituese, por edhe të gjith tjerët kanë me dijë vëndin qi kanë xanë në klasifikim. Vjershtarët qi do të marrin pjesë në konkurs, per me kënë krejt të sigurtë se ká m'u gjikue vetem vlere objektive e veprave të tyne, tue mos influencue lodraret êmni i auktorëve, nuk duhet të na njoftojnë êmnin e vet, por vetem t'u vñnë poezive në fund nji numer prej kater çifrash; poezinat qi të jën të nenshkrueme me êmen o me pseudonim nuk kanë me marrë pjesë në konkurs. Si të mbyllet konkursi edhe jurija të ket dhanë gjikimin e vet, numrat e trí poezive fituese kan m'u botue në "Cirken" tue u ftue nji herit auktorët qi të zblohen. Fituesat kúr të zblohen, per m'u identifikue do të dergojnë do të përdesin nji kopje të poezís të tyne qi ká fitue. Auktorët qi marrin pjesë në konkurs do t'i dergojnë punimet e veta në trí kopje, tue kënë se lypet nga nji per setcillen personë të jurís Poezinat fituese kan m'u botue në "Cirken", tjerat nuk kan m'u botue pá lëjen e auktorëve, me gjith se dishrojmë qi të na epet lëja me i botue edhe ata (pa kënë nevoja m'u botue êmni i auktorit), qi kështu të mûnd të jepet nji gjykim kolektiv mbí konkurs prej të gjith publikut qi interesohet per poezi. Perfundojmë tuj dishruee e tuj urue qi në konkursin qi po shpallim të marrë pjesë nji numer sâ mâ i math vjershtarësh gjithësi në botë.

Nieri qi s' shifej

roman i Jules Verne - s

4)

- Por është german e kombsija e tij ka mjaft-tue per me shkaktue mospranimin e dokt. Roderichut, pse magjarrëvet nuk u pelqejnë aspak perfaqësuesat e racës germane.

- A e kë ndeshë ndo'i herë kund?

- Ka'i herë, e një ditë, në Muzeum, kapidani Haralan m'a diftoi, por pa na pa ai.

- A është tash këtë në Ragz?

- Nuk e di, Henrik, por kujtoj se nuk është pa, ka ma se dy a tri javë.

- Kishte me m'ardhë mirë me këne se është hjekë prej kënde.

- Çka po të duhet puna e tij, vllá loci? - m'a bëni Marku. - Në kjoftë se ka per të këne ndo'i herë një zojë Storitz, po të siguroj un se këjo s'ka me këne Mira Roderich, pse...

- Pse - i a prita vetë - Mira ka me këne zoja Vidal.

Shetija e jonë vijoi gjatë bregut deri te ura e anivët qi bashkon dy brigjet, bregun e Magjarris me atë të Serbis. Un e kishem një qellim tue sgjatë shetën. Më dukej se një nieri po na ndiqte tue ardhë mbas nesh si me dashtë me prigjue fjalët t'ona. Dojshem me mujtë me skjaritë punen e me vë zëmren në pagjë.

U ndalem pak mbi urë tue kundruë lumin e madhënueshem qi n'at natë të këthiell-të pasqyrote me mija hyjt e qiellës e qi dukeshin si peshq me pare të shkelxyeshme. Si u ndalem paqë se si edhe me u sjellë e me shikjue permrapa, e njimënd mujta me pa jo fort larg nesh një nieri me shtat të ndermjëmë qi, prej të hecunit, dukej ma fort i motënuem.

Por nuk mëndova ma per të, pse m'u dote me i pergjegjë Markut qi më pvette pa prâ per punë t'ona, per miq t'onë, per botë hartistike me të cillët un kishem shpesh të ndeshun. Folem per Paris ku ai mëndote me ngulë shpë mbas marteset. Më diftote se Mira u gzote me pa persë at Paris qi ajo njihte mirë, u gzote me e pa prap krah per krah me burrin e vet.

I diftova Markut qi i kishem prue me vedi të gjith dokumentat qi ai m'i kishte pasë lypë me leter: mënd t'ishte i sigurtë e i qetë se s'i kishte mungue kurrnji pasaportë per udhëtimin e madh... të martesës.

Fundi i punës biseda siellej kënde e andej e mandej prap këthetete ai hyllë madhësije së parë qi ishte Mira, si gjylpana e kalamitueme siellet gjithmonë kah hylli polâr.

Marku s'prâte tue më folë per të, e un s'u lodhëshem tue e ndigjue. Tash sá dit qi kishte pritë me m'i thënë të gjitha ato fjalë.

Por më perkite mue me këne pak i urtë, se per ndryshej biseda e jonë kishte vijue deri m'agim.

U vëme me këthye kah hoteli. Kurr mrrijtem, holla një shikjim permrapa. Nuk pash kurrkënd. A m'ishte bā mue a por njimënd dikush na kishte ndjekë? Sido kjoftë, tash ma nuk ishte kurrkush.

Në dhetë e gjysë, Marku e un shkueme nder oda t'ona në hotel Temesvar. Râsh me të shpejtë e më xû gjumi me një herë...

Por mbas pak kohe u çova trëmëshem.

Anderi?... Kilapí?...

Fjalët qi i kishem ndi tue zdrypë prej anis "Doroëa" m'u bā se i ndjeva prap. Fjalë kerçenimi kundra Markut e Mires Roderich.

IV

N'e nesre - ditë e madhe - bāna viziten zyrtare në shpë të Roderich-ejve.

Banesa e doktorit gjindet në fund t'udhës Batthyani. Æshtë një pallat modern me pasuní stolinash por me hijeshí të matun, i takamisun me shije qi difton një të ndime hartistike shum të rrafinueme.

Prej derës së madhe hihet në një oborr të shtruem me rrāsa, e mbas si në një lulishtë të madhe të rrethueme prej plepash, sallgamesh, kështējash qi me maje të veta kalojnë muret qi janë per rreth.

Gjatë faqes të pallatit është një galeri me xhama në të cillen gjinden dyert, të ashehuna mbas perdeve stufe të motëshme e qi të qesin n'odë të punës të doktorit, n'odë të lukës e nder oda tjera. Këto oda të ndryshme kanë dritoret disa kah udha Batthyani disa tjera kah rruga Teqeli.

Në të njajtin rëndë janë të rëndueme odat edhe në të dytin kat. Permo salonin e madh e permby odë të lukës janë odat e doktorit e të zojës Roderich; mandej ajo e kapidanit Haralan; fill mbas soje ven oda e Mires, me odë veshe per brë.

Pallatin e Roderich-ejve e njifshem edhe perpara e të ndihem rrethë. Në bisedë të një ditës permrapa, Marku m'a kishte pershkruë nder të gjitha imtinet, odë per odë, tue mōs lānë jo hē pyrgjue çuditëshem, në maje të cillit del nieri në një "belvedere" me një terracë per çuk prej kah mënd të shifet gjyteti

mbarë me lumin e Tunës. Dijshem edhe në mëndyrë të caktueme vëndin në tryez të bukës më të kândëshem per Miren, a në salë të madhe, e dijshem në të cillen bankë i a kishte anda me u ulë në lulishtë nen hije të njëj kështëjës së madhe.

Na priten njaty n'oren një mbasdite tue na qitë në galeri të madhe xhamash qi xëte pjesen perpara të pallatit. Në mjedis, në një mashtrapë të madhe rrëmi, shndritëshin në të tanë at madhëni e vet lulet më të bukurat e prendverës, e skajet ishin të stolisuna me pëmë të vogla të xonës tropikale.

Vjerrë per mür aty - këtu piktura të shkollës magjarrë e holandeze, të cillavet Marku u a dite vleren. E mbi një kambalec pash e e kundrova me habi e me ande pikturën e Mirës, veper pernjimënd e madhënueshme e dëjë per çmen qi ishte i nenshënuem e qi është më i perzëmerti qi un të kemi në botë.

Doktor Roderich-u ishte një burrë rreth pësëdhjetë vjetsh, porse per të pâm dukej më i ri. I naltë, me shtat të drejtë, me flokë të shpeshtë e të thimë, me një ngjyre të mirë e të shndoshtë, me një trup të fort qi nuk do të dihte se çka është smundja, ishte pernjimënd typi i vertetë i magjarrit. Synin e kishte të gjall, të pruemt bujarë e të shkueshem e në gjith mbarë veltën e tij një farë trimnije të natyrëshme të zbutun prej fëtyrës së tij perherë me buzë në gaz. Kurr u njoftem, ndjeva, kah më shterngote doren me gjith zëmer, se ishem perpara burrit më të mirë në ket botë.

Zoja Roderich, nonse katerdhetë e pësë vjetëshe, shifej kjartas se dikurr kishte pasë një bukurë të rrallë: me vizatime të fëtyrës të rregullta, syshkrueme, flokë krela të bukur me ka'i fije të thime neper të, buzë të holla në një gojë të vogel prej kah shifej një vister dhamësh të shndoshtë e të bardhë si tamli, një shtat mandej të hieshem e elegant.

Marku m'a kishte pasë pershkrue. Shifej me'i herë se do t'ishte një zojë e randë e e mirë pernjimënd, e pajisun me të gjitha virtetet familjare, qi lumnin e gzimin e kishte në burrin e vet, qi prendote mbas të birit e të së bis me gjith dashtënin të pamasë por pa verbim qi do të kët një nanë e mëndëshme.

Mue më pat anda qi zoja Roderich u mikësue shpejt me mue. Ajo ishte e gzueme me u njoftë e me pritë në shpi të vet të vllan e Markut, por dote qi un të gjindeshem në shpi të sajë si në shpi t'eme.

Po çka me thënë per Miren Roderich? Me duel para me buzë në gaz, me duer, ase na mirë me thënë, me krahë hapët.

Po, un n'at vajzë kishem per të pasë një moter, një moter qi pa shumë naze më muer në

ngrykë e un e mora ngrykë. E mëndova se Marku do të kët pasë pak smirë, tue na pa ngrykë të shoqishojt.

Un nuk e kam lëjen per kaq - tha tue fshâ lëtas.

Pse ty nuk të kam vllâ - i a priti tue qeshë ajo qi do t'u bâte kunata e ëme.

Zojusha Roderich m'u duk krejt njashtu si m'a kishte pershkrue Marku e si e diftote piktura qi un pak para kishem pa me habi. Një vajzë e hieshme s'a k'ka me një krye të vogel të kunoruem me flokë të hollë në njëre të mëndashta, me sy të kaltert të mylltë, të gjall e tanë mënd; trajta e gojës thue se e ka pikturue dora më hartistike, buzët e saja, si drandofillja, lëshin shpesh herë me pa, ka i bâte në gaz, dhamët të njëj bardhësi me mos me i a lanë dalë borës. Me shtat një grimë më të naltë se të ndermjemin, shumë elegante në të pruem, ishte, pa këqyrë me u dukë, tanë hirë e tanë hije.

Ishte veshë si e ama në kostum magjarr. Bluzë të myllun deri në fyt me krahë të shternguem te neni i dorës, xhamadan të mberthyem me pulla metali, rryp të lidhun me jetulla të qendisuna me ar, kotull të gjatë deri në nye të kambës, këpucë të nalta lkure në njëre verdh-ari. Një të bashkuem kaq të hieshem e të kândëshem qi as nieri me shije më të rrafiaume s'kishte gjetë se çka me thënë.

Kapidani Haralan, kryenaltë n'uniformë të vet, i a kishte pré kryet së motres, kaq i gitëshin shoqishojt. Më dha doren si me këne vllâ, e ishim b'a miq të dashtun, nonsë një ditë para kishim këne pa së parit. Tash un njifëshem mbarë familjen e Roderich-ejve.

Biseduem herë per një sënd herë per një tjetër.

Folëm per udhëtim t'ëmin per atë gjatë lumit të Tunës mbi anë "Dorotea", per punime të mija në Francë, per krahë qi un münd t'u ndalëshem me ta, per gjatë e bukur të Ragzit qi kishin në mën me m'a kalxue imtas tue më percjellë gjithkrah per lum të madh gjatë të cillët do të zërnshim deri te Dyert e Hekurta, Tunë e madhënueshme prej ujëvet të cillës dulet si të shpërtheshin rreze t'arta, per vëndin magjarr me plot kujtime historike.

Mirë me due të bashkueme në një mëndyrë qi i kishte hije, më thote tash e tash:

S'a grin po këtu qi na kë ardhë, zotni fidall udhëtimi t'ngiati teper e pat fillue me m'hi pak lëides.

Faji i em është - zojushë - qi jam në të pat teper n'udhëtim. Kishem mujtë me udhëtim me karrocë e me mrrijtë shumë më parë. Por ju qi jeni magjarr, m'a kishi

Prej shtypit të huej

Lajme të çuditshme

Pije amerikane.— Alkoolisti më i madhi i Amerikës, si mbas lajmeve të New-Jork-ut, është Mikel Sciro tregtar stofnash, i cili ka mujtë me pi dymdhet litra birrë mbrend 16 minutave. Ky të piem i jashtzakonshëm kje bā në New Jersey ndermjet gjasht burrave të lidhun me kusht. Të pestët të tjerë kjene shterngue me e lanë pijen mbas shtat litra birret. Perpara se me e fillue pijen Sciro-hi peshote kgr. 84; mbas të piemit kgr. 87. Ai vetë kathanë se ndiente në trup të vetin një diç jo ndryshej pors i të kishte hanger ndo'i tonelatë qymyr. Por me gjith ket është gadi me i hiellë dorcen që do alkoolistit të botes per me e persritë të piemit me të cillin sot per sot kafiue rekordin e Amerikës.

Të ftoftit e Çinezve.— Çinezt e njofin temperaturën e të ftoftit si mbas sasís së fanelave q i veshin. Kur veshin trí fanela, temperatura është gradë zero. Në një temperaturë gjasht fanelash, Çinezt ngasin e këcejn neper rruga; dhetë fanelash, veshët e hunda janë në një rrezik të madh; pesmdhet fanelash, . . . gacat e zjarmit ngrihen në voter.

Hesape të ngatrrushme— Si mbas zbulimeve me të vertetë interesante të Dr. Fe Lanzon të Londonit, një korp njeriut me një peshë 55 kgr permban afro 45 litra ujë... vjamë të mjaftushem sá me fabrikue 7 kallepë sapun... qymyr sa me bā nandmī lapca të zakonshme. . . fosfor per 2200 shkrepca... e hekur të mjaftueshem per një gozhdë pelhuret!

Beduint e shtretnit.— Egziston në Caifa të Palestínës një spital modern në të cillin ngasin m'u mjekue Beduint e shkretís s'aferme. Të smutit të msuem me fjetë jashtë e me brī per tokë, me shum fshtirsí i a dalin m'u msue me fjetë e me gjetë rahatí nder shtreten të butë e me shusta. Të kersitunit e të perkusadunat e leta të tyne i trembin aq fort sa nder ditet e para kjene gjetë tue fjetë nen shtreten pse drojshin, kështu thojshin ata, se naten do t'u rrxojshin per tokë.

LUPI

Gjykimi i lexuesave

"Mora të perkohshmen "Cirka" e pergzohem me jú me shpresë se keni me mujtë shpejt m'e bā të perjavëshme"

RROK PRENNUSHI

Konsull Mretnuer i Shqypnis
në Trieste

E falënderoj atë të nd. Drejtorië q i më kujtoj tue më derguemun të perkohëshmen "Cirka,, të cillës i uroj se me fuqinë e sajë të kadalshme, por shpuese, ka m'e çue në vënd deshíren e shëjtë të sajen të shpallme në numrin e pâr, d.m.th. ká me shkruemun shqip e në këtë mënyrë ká m'i zbutë e pastrue zëmrat e menden e atyne fletorave e shkrimtarve, të cillët, në vënd q i m'u perpjekë me treguemun mëndimin e tyne në gjuhen t'onë amtare, janë dita ditës tue na perdhosë këte gjuhë shëjte plot me fjalë e thanje të hueja, sa q i nuk të bān zëmra me i a lëshue një syy shkrimeve të tyne.

Shpresoj se "Cirka,, pastruese nuk do të bjerin në këte humnere shkatrruese të gjuhës s'onë dhe as nuk do të prandojë botime me fjalë të pá-vënd e të kota të hueja: Kjo është dëshira e ngulët e jëme edhe e shum e shum si mûe."

NIKOLL LALAJ

"Zëmra më ngufon prej gzimi tuj pá nisjativën t'Uej me botue të perkohshmen "Cirka,, Djelm-nija Shkodrane nuk rrīn mrapa! Me një program të tillë s'ká kush q i mos të ju thonë me entuzjazem: Ju lumët!

Ju uroj perparim, qindresë, sukses të plotë, e lus Zotin q i mosha e ré të marrë nzitje mas shembullit t'Uej.

DNDOC SAHATCIJA.

Cirka së shpejti.

Mos të jesh kurr i hovshem as hujlí, mendo se vetem lulejt q i kanë qinat e qeta i kanë brigjet e lulzueme.

Má fort vijnë shëmbull se fjalët.

Mos i besoj njeriut q i gestisë e qënít q i lehë.

Anonim.

SYMPHONËJA E XHIXHILLOJAVE

Shokut t'em M.Ndojes.

I

Se çë natë e qetë!.. Qiella është e kullue-
të si lodhurë synit. Hyjzat, pezullue n'ajri,
shkelxojnë me njimë ngjyra. Disa rë, shtri
për mbi shpate të maleve të largëta, koten në
gjumë. Lumi rrjedhë nepër gurishta, tue bise-
due me shelqe njimë prallëza dashunije....

Tingujt e kumbonës shkojnë tue u shue
nder luginat e malevet...Sa mysteri mbretnon
në ket natë të Majit!..Xhixhillojat kanë fi-
llue me dalë e me shetitë!.. Hillën e përhi-
llën n'ajri tue shëndritë,si vashat qi trupin
selvi virgjin lëkundin, kah madhështore ecin
me fytyrë plot gaz e hirë,për mjes korru-
pjonit e vesit njerzuer!..

Hillën e përhillën n'ajri tue vizatë me
ngjyrat e bukura të veta valë dritash e dashu-
niet!.. Shëndrisin errsinen e natës së Majit
me drita harmonike, si shpnesat e shpeshta,
por të shkurta, qi vijnë me ambelësue jeten
e djelmënisë!..

Si gur xhevahiri shprazë prej Zojës Natë,
xhixhillojat ënden poshtë e përpjetë shtye
prej erës plot freski e erëkandëje, qi grabi-
të ja u ka lulëve teksa kanë nisë me çilë...

II

Oh ngani ngani mori nuset e Pranëverës;
ngani e fluturon nepër ajri të kulluetë tue
qendisë fusha e ara të blera....

Oh dinëje mirë se sa u kam dashtë dikur..
se sa kam ngá mbas jush n'agim të jetës s'e-
me... A ju bjen në mend?.. A thue kaq shpejt
ndoshta më keni harrue kurse, në mramje u
lëshojshë mbas jush me ja u grabitë lirinë aq
të dashtun?.. E kur ju kapëshe?.. A e dini?..
Me pështymë ju njitëshe për ballë të pafaj
atëhera, e kambë zdathë këthejshe tue broho-
ritë e tue këndue, ku je more djalë, kahë shtë-
pija..

Ka'i herë, a e mani nder mend kur ju shtij-
she në gotë e ju vëjshe mbi sergjí për me shë-
ndritë dhomen e errtë?.. Shumë e shumë kohë
kan kalue, por mori xhixhilloja disa çasa të
lum të jetës, vonë e vonë harrohen. E me
t'ishte drita e zbetë e jueja qi derdhej pre
qelqit në dhomen e errtë, as mue s'do të me
bijshin të gjitha këto sende nder mend.. Por
ju deli, mos më mënini o xhixhilloja të vo-
gla...

Atëherë un ishe fmi, por tesh jo më... Ju e

dini se mbrapa fort u kam dashtë... Me ju, me
ju mori xhixhilloja, mori fluturat Zojës Na-
të, zemëra e jeme është këshillue, ka andrrue e
ka kja... Bash njikëso kohet vjet u pata bā
lajmtare të mija, por ju a m'a kryet detyren?..
Lycles, letë e letë kush mos të ju ndijte, a
m'i thatë çka u porosita?.. Eni, eni o xhi-
xhilloja, o kandrra të dashtun, e më diftoni
gjithëçka; due të dijë të miren e të keqen:
gjithëçka.Eni, pse një fjalë e mirë e jueja a
e dini se sa me ngushillon?.. A e dini se sa
ndëriçon terrinat e zemëres s'ime, si drita e
juej terrinat e shpeshta të kësaj nate maji?..
Njimë sënde kam me ju pyetë e njimë
sënde, po të doni, keni me më diftue. Ju
dini gjithëçka, pse lirisht hyni e shetitëni
nepër oborre e lulishta ku tuba tuba, ksi ko-
het, djelm e vajza, trima e grá, për rreth
shtregullavet këndojnë e këndojnë...
E më diftoni tash: Lycen kush e perkundë në
shtregull?.. e kush i këndon si i këndojshe
vetë:

Broj" një pellumb'i bardh'e i bardhë,

Broj' në maje te njasaj' dardhë,

Broj' për m'e njell'a kish me ardhë...

E kush i këputë lule, aso lulësh qi vetem lu-
lishtat e Shkodëres rrisin, me ja falë e me
ja gërshetue rreth krelavet të butë si mënda-
shi?...Xhixhillojat më siellen për rreth;..
gjithëçka më diftojnë, gjithëçka më kallxojnë
e zemëren qe besa m'a helmjone...

.....
Po pse vallë po ikëni mori të vogla?.. pse
po zhdukeni?.. A thue po shkoni m'u kotë
nder andrra dashunije?.. Dën mos më brak-
tisni se kam nevojë për ju... Për nen hije
të një mandi deg hapët vallet po grijnë e
grijnë...Vonë është shite e e bukura vashë
Shkodëranë nuk po shet me t'ye punët, e
hana mëshetë mbas njajë vetulle mali, ende
nuk po zgjohet prej gjumit por vallet tesh
më donë dritë e pranë Hyjneshës Hanë,
nuk po i këndojnë:

Ullë mal sa e dalin hana

Sat na kije driten për mrâma,

sa t'shkoj vasha me mbush'ujë...

Mal ulët e hana duket...

III

Madhështore si ç'mos kurr!... Fytyra i

Guri i Skanderbegut dhe mullini me erë

Udhitari i cilli nisë nga katundi Fandë i Mirditës, për të shkue në Orosh, tue kalue neper Zhrrelen e Konajt e Nanshëjt, dy bjeshkë të nalta të dy katundevet të nalt-permenduna, shëf, perposë bukurinavet, me të cilat i ká pajisë natyra këto vise, edhe disá vende tjera të çuditëshme, rreth të cillavet populli ká gershetue një morí gojëdhánash, të cilat, të krahasueme me histori, deri dikund, n'at mbrendín e vet, mund t'i aviten të së vertetës.

* * *

Ishte e para herë që kishem shkue në Fandë si mësues, e mbas pak kohe, në një ditë të bukur pranvere, u nisa me dy xânsa të mij, për me shkue në Konviktin "Mirdita" të Oroshit, shi neper at rrugë, të cilën më nalt e pershkrova.

Fëmijët shkojshin tue më dëftue herë një vënd herë një tjetër. Tue u njitun asajë termale, me këndë se ishim edhe të lodhshëm, u ulem me pushue një grimë.

Vëndi, që u shtrite përpara syve t'onë, kishte me të vertetë një panoramë të bukur. Synori nuk ishte shumë i haptë.

(vijon prej faqes 59)

shëndritë me një shkëlqim argjanti. Sallmani i saj, plot tertila e laxhyhera, i rrin për mrekull, mbi krelat e butë që valë valë ka zgjillë më njëndë anë, porsí një zojë e randë.. Nata e Majit u bënë ditë. Mbarë orkestra e padukshme e Zojës Natë, filloi hymnin madhështuer të Hyjneshës Hanë...

IV.

Oh ikëni xhixhilloja; oh ikëni tue këcye nder çerdhe tueja të vogla, mjes blerimit e njomësisë, pse teshmë ka kush shëndritë... Oh sa kishe me dishrue shtrojen tuej, një njomësi pranverore, e mblojën tuej, një dërgoni qiellore qendisë me hyjza ari e argjanti..

Por këto ne, s'na i falë natyra.. Pagjen e qetësinë që harmonizon jetën tuej, na i kan grabitë e kot drue i kërkojmë,... pse kurr e kurr s'këmë për t'i gjetë....

Oh ngani, ngani me pushue mori nusët e Pranëverës... Ngani tue qendisë fusha e ara të blera, mbushë me njomësi, mori flutrat e Zojës Natë!!!..

4 Maj 1936.

INJAC GJ. NDOJAJ

Kund një 25 hapa larg nga vëndi, ká na rastishtë u ulem me pushue në krah të djathtë, tue shkue prej Fandit e në Orosh, naltsohet një kep i gjallë, afer 150 m. nalt mbi syperfajen e tokës, aty këtu i bleruem me ndonji halë qindvjeçare, që duket porsí një fortesë madhshore strategjike e kohës së mesme.

Sjellë kahë xânsat i pýs: "Si quhet ky kep?" Ai më i vogli, me një zâ të hollë e monoton më pergjegjë: "Ky kep quhet Gjuri i Skanderbegut" (Guri i Skanderbegut).

Një ket gjegjë, nuk i pvetë më gjatë, i siguri se ata, me këndë se ishin shumë të vogël, nuk kishin dëjën se për qëfarë arsyeje u quet ky kep me ket emen.

Mbas një pushimi të shkurtë, vazhdueme rru-gen rishtas. Endë nuk kishin bënë një të katert ore udhëtimi, pak para se me mbërrijët në kufi, ká dahet bjeshka e lagjes Konaj të katundit Fandë, prej Nanshëjtit të Oroshit, n'at vend ká quhet Kisha e Peskut, kúr që të dy xânsat e mij ndalen, e ai, i cili i kishte pasë gjegjë pvetjes s'eme të parë, me zânin monoton të vetin, gjithnjë vazhdon bisedën, që un gadi e kishem harrue fare, tue më thënë: "Zotni Mësues, prej këtij gjuri - e nderkaq shenote kepín e bardhë - Skanderbegu ká pasë luftue kundra Turqvet, pse, sikurse më ká dëftue tatë - gjyshi i em, sá herë që ata mësyshin Mirditen, Skanderbegu vinte e xente vend me ushtarë të vet në maje të këtij gjuri, prej kahë nuk linte Turqt me kalue e me rá në Orosh as në Fandë.

Çuditë prej këlij kallzimi, desha t'i shqyrtoj edhe pak se deri ku mund të mbërrite kuptimi i këtyne xânsave të vogël mbi ket bisedë, që në fund të fundit, nuk ishte tjetër, si mbas mendimit t'em, veç një gojëdhane popullore mbi Kreshnikun e kohëve të kalueme të vendit t'onë. -

"E mirë - ju them - porsí ká kájtë Skanderbegu me ndëjë me ushtarë të vet në maje të këtij kepi, ndosht me lavë e muji? S'ká bënë due të ju tham - për t'ju tregim, mbassi buka, sikurse e din edhe ju për të njëjtë për një kohë të gjatë pá u largim, prishet e shkon dam; gjithnjë m'elli po u lag prej shiut, e dhe ai prishet? S'ká bënë pá Skanderbegu me ushqyer ushtarët dhe ushtarët e vet në maje të këtij kepi, ká me të zë shqypja jeton?."

"Eh! potë - gjithnjë vazhdon ai i cilli kishte folë për parit edhe kjo është një pënë e udhëtimit m'u dijët. - Qe këtu përpara nesh, shi në rrugë të rrethë, në anë të majtë, gjindet një gjur mullin i cili, si mbas kallzimit të tatë-gjyshit t'em, ká pasë blue ushqimin e luftarëvet

të Skanderbegut."

- E me të vertetë, pà e pasë mbarue endë ket kallzim, mbrrijëtem shi n'at vënd, kù u gjindte një gùr i zì, në trajtë rrotullare, i pështetun per një gùr tjetër. Në mes të këtij guri gjindej një birë, edhe kjo në formë të rrotëlles, me një djameter kund 10 - 12 cm gjatë, e jo tej per tej, sikurse janë birat e gurëvet të mullijëvet, qi bluejn me ujë.

- Ndalë e këqyrë me vrejtje ket gùr, sillem kah xânsat e i pves: "Me çë farë mjetesh - thoni ju - do të jetë vù në të sjellun ky gùr, në maje t'atij kepi të shkretnuem, kù nuk gjindet as ujë per të pì, perposë ujit të shiut, e jo mà per të bà me blue një mullí këso dore?" Mâ i madhi nder këta dy xânsa, ai, qi kishte ndëjë pà zâ deri tash, tue më shikjue drejt nder sý, më gjegjë:

"Zotni Mësues, ky nuk është gjùr mullëni per me blue me ujë, por per me blue me erë. - Në gropen qi shifet këtù e çelun në mes të këtij gjuri, kan pasë vù boshtin e mullënit, si kuptohet, me fletë termal, në mënyrë, qi të frymen era, do t'u sillshin fletët, e tue u sjellun këto, do t'usillte edhe boshti me gjith gjùr, kështuqi ushqimi u blue-te udobisht dhe vrik, një soj si me mullë uji." - Me kaq i dhanë fund xânsat e mÿj këtij kallzimi, e rishtas vazhduem rrugen.

* * *

Rrezet mà të mbramet e diellit ishin tue pershndetë e tue i thànë "naten e mirë" Munnellës e Malit Shejt t'Oroshit, kùr un me xansat e mÿj, mrrijëta në Konvik.

Fandë 1936.

FRANO GJELAJ.

Cirka së vertete.

Fryej kadalë gacave në mos daç qi të këcejnë shkëndijat nder sý.

Anonim

Shpija váret kaq fort prej grues sá qi gadi münd të thomi se fatbardhsija o pá-fatbardhsija e shpís janë veper e grues.

S. Smiles

Me mÿjtë idhnimin është fitimi mà i bukur

An.

Nieri i urtë është i qindrueshem por jo krye-
neçë

An.

Të xânunit e diellit

Levizja e perditshme e rrozullimit, të necunt e hanës ç'prej kohës kur është e plotë e deri sá të plotsohet rishtazi, e qarkullimi i diellit prej kulmit veruer deri në kulmin veruer, këto janë damjet dhe rregulluesat e kohës, këto janë grepat e sahátit botnuer, të cillët na diftojnë ditët, muejtë dhe vjetët, kursë mekanizmi n'a mbetet i mshehët. Vetem kur shndritja e diellit xëhet prej ndonji errsije, kur rrahen drangojt, si thotë populli, atëherë na merret fryma - të thuejsh - prej friget, me gjith se astronomët errësin e kanë paralajmue me minuta dhe sekunda. Kshtu e kuptojmë edhe frigen e popujve primitivë prej ksaj ndodhjeje, sepse kjo rrëzon një prej themeleve mà të sigurtá për né në ket botë: Vazhdimi i rregullt i kohës.

Të xânunt e diellit të 19 Qershuer 1936 është ndodhja astronomike mà e randsishmja e ksajë vjete. Na e dijmë se errësinat ndodhen prej rrotullimit të hanës rreth tokës. Të xânunit e hanës ndodhë në hanen e plotë, kurse ai i diellit në hanen e ré. Në të paren rasë toka gjindet ndermjet diellit dhe hanës, hija e tokës e errson hanen, në rasen e dytë hana gjindet ndermjet diellit dhe tokës dhe na e mlon - si mbas rrethanave - plotësisht ase pjesësisht diellin. Rrethana mà e randsishmja per mndyren e të xânunit të diellit është largësija e hanës prej tokës, e cilla lot ndermjet 350000 dhe 400 000 km. Vetem kur hana në kohën e xânunit të diellit ka largësinë mà të vogel, është mjaft e madhe, sa per me n'a e mlue krejtë diellin. Atë-herë kemi një errësi të plotë të diellit. Hija qendrore e hanës mrrinë me majen e vet në tokë dhe diametri i ksajë hije është 270 km. Me 19 të km. kishin kalue tri ditë që se hana ishte mà afër tokës dhe kshtu hija qendrore ishte vetëm 100 deri 150 km. gjanë, tue kalue prej Athenet, Abi Brussa, Sinope, Omsk, Temsk (Rusija), Koita, Nemura (Japonija) me një shpejtësi prej kund një 30 km. në minut dhe tuj ngjashë kund 24 minuta. Pra per né në Shqypni nuk ka qenë një errësi e plotë, por kan qenë xânë vetëm 9/10 e diellit, tue fillue n'oren 5, 15'7" dhe tue mbarue n'oren 6, 8'6".

H. BERTRAM.

Ju nuk keni me vùe kurr gjâ në zëmren e
tjetërkuq në mos paçi gjâ në t'uejen.

Goethe

Në hije të Rozafatit

Shkodra nderon një fatos.— Me 2 k.m.; me inicjativën e kryetarit të Bashkís së Shkoders, Z. Zejnel Prodanit, të mbetunat e Hasan Rizá Pashës, i mrami Valí e komandant otoman në Shkoder, e mprëjtsi trim i këtij gjyteti në luftën Ballkanike 1912-13, u bártne, prej vorreve të Parrucës kú pushojshin, në vorret e Komanej, kú i áshit ngrehë edhe një pomëndore e dëjë per kujtimin e tij. Në ket rasë u shvillue një ceremoní e permállëshme në të cillen mueren pjesë të gjitha auktoritetet fétare, civile e ushtarake të vëndit, xânësit e xânëset e shkollave, shoqínat e ndryshme, e një shumicë e madhe populli. Kórtu i gjatë u ndalue në Parkun Zog i I. shi në vëndin kú para njëzetetë vjetsh e gjysë kje rrxue prej një dorës mizore i ndyeri Hasan Rizá, e kú në një tribunë të vogël të ngrehun per ket qellim, mueren fjalën má parë Kryetari i Bashkís Z. Zejnel Prodaní, e mandej poeti i ynë kombëtar Atë Gjergj Fishta, të cillët me fjalë të zgjedhuna e të daluna prej zëmret, spjeguenë kuptimin e ceremonís të kësajë ditë, kujtuene virtytet e rralla e trimnín e pá-shoqe të të ndjerit General, tue i dhanë pomëndes së tij nderimin e merituem. Atë Fishta i cilli me të dekanin general ishte i lidhun edhe me miqsi personale, mbajti pezull zëmrat e gjith ndigjuesve tue tregue hollësiná historike prej jetet të Hasan Rizá Pashës gjatë kohës të rrethimit të Shkoders e në lidhje me idealin e liris kombëtare qí i ndyeri e njihte edhe e çmote, e perfundoj tue ftue rinia shqyptare me ndjekë virtytet e të dekanit me bindje ndaj Perendín, Sovranin e Atdhén.

Në ket mëndyrë Shkodra desht me i dhanë nderimin e mram kujtimit të pá-harrueshem të të madhit general, i cilli me shkencën e vet strategjike ká lanë gjurmë të pá-shlyeshme në historín ushtarake si mprëjtës i Shkoders në rrethimin historik të sajë, e qí nonsë i huej, por tue krye në kuptim má të plotë detyrën e vet, kje një nder shkage jo má të mrame qí Shkodra mujt me kënë pjesë e pá dáme e Nanës Shqipní. Pse mos të kishte qindrue Shkodra, sikúr qindroj, me vullnetin e pá-thyem të Hasan Rizá Pashës, turrit t'ushtríve të beslidhunve ballkanikë, kto kishin mujtë me i paraqitë Europës një "fait accompli" qí kishte pasë randësi të madhe, në sá qí kúr Shkodra rá, e rá prej újet mbas një rrethimit 7 muejsh, konferenca e Ambasadorve e kishte dhanë vëndimin e vet, edhe Mali i Zí u gjindte i blokuem prej fuqíve të mdhaja per me u shterngue të hiqte dorë prej Shkoders.

Sod Shkodra marë e mledhun, eshtnave të

lumnueshme të fatosit kreshnik Hasan Rizá Pashës me nderim e me mirënjoftje i paraqet armët per ndër.

Një inicjativë e lavdueshme.— Informohemi se të merkurren me 17 qershuer, me inicjativën e Drejtores të Shkollës filllore femnore Parrucë, Zojushë Ida Melgushi, nxanësit e të tretit e të katertit rënd të kësajë shkolle bashkë me një grup nxanësesh të shkollës Femnore Dudas, të prime prej marë trupit msojtuer, bane një shetí me autobus deri në Durrës.

Kjo shetí shkakttoj një knaqsi të jashtëzakonshme nder msuese e nder xânëse qí mueren pjesë, të cillat gadi të gjitha shifshin dëdin per të parën herë, e entuzjazmi i tyne kje i pá-pershkrueshem kúr híne nder sandalla, vizituene një aní greke qí ndollej në limá, edhe në fund i u suellne molit per rreth tue këndue me harë kangë shkollore.

Vizita kje çmue shum prej gjytetit mikpritës e veçanërisht prej Inspektorís t'Arsimit të Durrësit.

Pergzohemi shum per ket inicjativë të bukur qí shpresojmë se ká me ardhë rradhë mbas rradhet tue u ndjekë edhe prej shkollave tjera të gjitha gjyteteve të Shqypnis. Edukata qí i apim rinís s'onë nder misime të Geografís e të Historís Kombëtare ká me mbetë gjá e thát deri sá të mbosë e kufizume nder libra të bankave, por ká me marrë një shpírt e një kuptim të gjáll kúr rinija të njofë "de visu". Atdhén e vëndet kú janë shvillue ngjarjet má të randësishme të historís s'onë.

Punë dore t'eksponueme.— Të diellen me 28 m. k., në ndertesen e shkollës filllore bashkuillore 28 Nanduer, u bá ekspozita e punëve dore e gjylpane të të gjitha shkollave filllore të gjytetit. Dhomat e mdhaja të stolitua per bukurí me punë gjylpane shum ngjirsh e me punë dore gjithfarësh, të zbukurome me qumësht, u vizituen prej një shumice së madhe populli. Nder vizituesat má të parë kje me Prenditi i vëndit Z. Javer Hurshit, kryetari i Bashkís Zojni Zejnel Prodaní, të segundem prej shum zyrtarëve tjerë. Punët me të vertetë të bukuria terhoqn vrejtiën e publikut e punën nder vizituesat u pergzuen me msuese e msuesa per pregatitjen e ekspozitës e levduene perparaqin e lavdueshem të nxanësve.

Nekrologi.— Me 27 m. k. ndoroi jetë bashkgjytetësi i ynë Asper Bushati, i ati i Shkelqesís së Tij Dr. Bushatit.

Një shumicë e madhe populli muer pjesë në të percjellunt mram të të vajtuemit qí lën kujtime të gjatá virtytesh familjare e gjytetnore. Familjes Bushati "Cirka" i paraqet ngushlilimet e veta má të posaqme.

Dromca historije

Per me largue të keq

Çka do me thanë me dijtë me zgjedhë. Në kohna të moçme një tregtar që, përveç mallit tjetër, bënte tregti edhe me rob të shitun, shkoi në Efëz për me shitë ata që kishte, nder të cillët u gjindte edhe posti i permëndun Ezopi prej Frigjet. Barren që do të çote seicilli e kishin dë, si mbas përdorimit të gjās edhe fuqive të tyre.

Ezopi u lut që të merrshin para sysh shtatin e ultë të tij, mbasi ishte i mrami që kishte ardhë, e mos t'a merrshin me të keq.

— Po deshte, ti mos ço kurrigj, i thane shokët.

Por Ezopi, për mos m'u dukë keq, desht edhe aj me marrë barren e vet sikur tjerët. Atëherë e lane me zgjedhë. Aj zgodh koshin e bukës që ishte më i rëndi. Gjithkush kujtoi se ai e kishte bërë punë prej përdijet, por mbas dreket pështa e koshit u bërë me vogël, kshutë që, mbas dy ditësh, aj bënte vetëm koshin e shprazhtë. Vetëm atëherë të gjithë e çmuene kup-timin e shqisen e Ezopit.

Nji anekdot mbi Rossini-n

Është e njohur demelija e muziktarit Rossini. Ai kishte dhënë fjalën për me shkruar një "Operë" e cila mandej do të delte një nder kryeveprat e tij: "Guljelm Tell-i". Por e shtyete punën vrrë në vrrë, e s'c fillote kurr punën. Atëherë kritikë i permëndun C. Maurice mëndoi se si m'e nzitë mjeshtrin, e botoi në gazetën "Courrier des Théâtres" një lajm të vogël që thotë: "Kan vërejtur në Amerikë një pëmë "mahagoni", me drun e së cillës ka m'u goditë pianoforta që ka me i u dhënë Rossini-t për me kompozuar "Operën" që ka prëmtuar. Rossini e këndoi, e muer gazi, por e shkroi me të shpejtë muzhiken.

Ekzistenca e Zotit

De Châteauneuf, kur ishte në vjetsh, i kje paraqitë një ipeshkvit i cili i tha: — Or miku i ëm i vocer, ne dijshe me më kalxue se kush është Zoti, po të fali një portogal. — Emzot, — i pergjegji fmija — un po të fali dy në dijshe me më ditue se kush është Zoti.

Habinat e Ampère-it

Një ditë Ampère ishte tue shkue në shkollë kush nepte msim. Tue ecë rrugës shëf për tokë një guralec edhe e merr. Atëherë fillon me shqyrtue vijat që kishte. Me i herë i bje më mënd për lecion që do të nepte, xier sahatin prej xhepit edhe shëf se gadi ishte koha, shpejton hapin, shtje guralecin në xhep e

Tre paravesha..... të pamerituen.

Një qerr i ngrehun prej një gomarit u ndal para një shpës perball një shkollës. Së i zoti i qerrit hini në at shpë, disa xansa nisin me e gerga gomarin. Kur i zoti duel, fmija hiken; velen një që s'kishte pjesë në at lojë, ndëj aty. Por i zoti i qerrit, tanë idhnim, e kapi e shfroj në të. Tue kja ai fmija ngau në shkollë për me bërë ankim te drejtori. Në shkollë ndeshi në një msues, e ashtu syt me lot si i kishte, nuk e pë e shkoi e rë me krye në bark të tij. Msuesi e kapi e, idhnuem edhe ai, t'i rë një flakresh të madh. Fmija tue vajtue edhe më me të madhe merrfjini te drejtori që e pveti se çka kishte. Tue dnesë i pergjegji:

— Zoti drejtuer, msuesi më ka rë një paravesh, nonse vetë nuk e kam gerga gomarin.

— Si guxon ti, fm i keq, me i thanë gomar një msuesit?

E...prap një flakresh të madh edhe prej drejtorit.

— A s'm'a kë dhënë fjalën se kishte me u bërë i mirë?

— Po babë

— E un a nuk të kam thanë se kishte për të rrahë me këne se ti nuk e mban fjalën?

— Po babë, por mbasi vetë nuk e kam mbajtur fjalën, as ti nuk e kë me detyrë me i ndëj fjalës s'ate.

— Un bëmë shumë nervoz kur shetarët çojnë me më lypë paret që u kam bërë, kaq së prej inadit nuk i a paguej aspar.

— E kur nuk çojnë me më lypë?

— Atëherë pres që të më lypin.

— Pjeter, i portet përvoja me fuq shërftorit që e ka marrë, të njani është i marrë, o ti o un.

— Zoti, pergjegji Pjeter me shumë nderim, po t'issem un marrë, zotija e jote nuk kishte më mbajtë në shëmbim.

hijet sahatin për tokë. Në shkollë politike, për mbarë ndoj provim mbi drrasë të zezë, gadi gjithmonë fshite numrat me faculetë e shtite shpazet në xhep.

Sport

"S.K. Tirana - "Vllaznija" 4 : 1 (1 : 1)

"Sportklub" Tirana : Gurashi I, Janko, Çoku; Jakova, Karrapici, Hajnali, Alla, Mirditai, Lustra, Gurashi II, Petrela.

"Vllaznija" : Dizdari, Kazazi, Osmani; Alibali, Tartari, Fakja; Dervishi, Golemi, Shala, Haleplani, Rusi.

Flamuj n'ajri ditën 28 Qershtor në Shalvaren e Tiranës. Ndesheshin dy skuadrat më të mira të Shqipërisë që kryesoshin klasifikimin me pikë të barabarta. Kjo ndeshje kishte rëndësi në një finale, prandaj shpjegohet interesimi i më se 700 Shkodranëve që shkuene në Tiranë me pa matchin. Fitoj skuadra e Tiranës me meritim të plotë. Kampjonët e Sportklubit dijen me i a përshtatë lojën e vet për tokë dhe më pas të shkurtër fushës që ishte plot baltë e korrne fitimin më të bukur e më të madh që i drejton kah fitimi i pestë i titullit. Shkodra humbi kësaj radhe e me këtë humbje rane krejtësisht shpresat e Shkodranëve që deshtne me e pa kampjone skuadrën e vet.

Loja e arbitrueme fare mirë prej Z. Alush Lleshanakut filloj pikrisht në orën 17,15. Ishin present N. T. Princi Sali, Z. Kryeministri, Ministri i Financave e tjerë autoritete.

Goalin e parë e shenon "Vllaznija", me anën e Rusit në penaltë në 25 minutë. "S.K. Tirana" barason në 38 minutë me Petrelën që siell në rret me kokë një top që gjuhet kornër fare mirë prej Lustrës. Loja e parë përfundon 1 - 1.

Në lojën e dytë Llustra, lojtari më i mirë në fushë, tue përfitue prej ditës jo të mirë të difezës Shkodrane shenon tre gola me radhë në të 10, 30, 44 minutë.

Në mbarim të lojës lojtarët e të dy skuadrave prej mesit të fushës nderojnë autoritetet dhe popullin e shumë në sa banda ushtarakë këndon Hymnin Mbretëruar. Prej lojtarëve të Sportklub Tirana të gjithë meritojnë lavd për lojë teknike e të bukur që shvilluene. Prej "Vllaznis" u dane në shëj në vizë të parë Golemi e në difezë Alibali.

K.

Pulla Shqypëniyet

ashtu edhe

Pare të vjetëra

blej prej të gjitha llojeve

ZEF PRENDUSHI

Shkoder

Korrespondenca e "Cirkës,"

D.N.S. - Bulger - Faleminderës për shkëmbin e na prëmtori.

C.K. - Shkoder - Ju falemi nderës shumë për mirësinë t'Uej, por nuk mund të marrim para sysh botimin e një romanit tjetër pa u mbarue ky që kemi në vijim. Novela e auctorit italian, sadë që e përkëthye mirë, duem se nuk kishte me ndeshë knaqsin e lexuesave t'onë.

K.S. - Tiranë - Artikulli i juaj mbi pesimizëm ka do pjesë të bukura, por ka edhe tjera shumë të errta, më tepër përmban edhe do pohime të pa-verteta, si p.sh.: "njeriu ka ekskluzivitetin... arsyetisht me qëndrë pesimist; pesimizmi.... nder pleq, për të cilët është i shpjegueshem..." etj. - Jeta meriton më shumë në kuptimin e vet të plotë, e pra jo vetëm njeri përgjithësisht nuk mund të jetë arsyetisht pesimist, por edhe pleqsi nuk është tjetër për përfundim i natyrshëm edhe i logjikshëm i jetës së cilës rinia nuk është veçse fillesa ose shvillimi.

Njete - Skam. -; Bëra e Maleve. - Shkoder - Punime të bukura në rëndin e vet, por për të përkohëshmen t'onë nuk bënë.

Abodond. - Shkoder - Si thame më nalt. Poezia shkepon edhe në metrikë.

Lupi. - Shkoder - Një pjesë po botohet, tjerat, nder të cilat përkëthimi i poezisë, kanë më botue më vonë. Faleminderojmë.

Malcori. - Shkoder - Faleminderojmë për poezi të cilën mund t'a botojmë. Novela, e hartueme mbi bazë të lartimit të ndësis s'hamarjes, na duket se kishte me këndë e damshme për edukatë të popullit e cilla, përkundra, lypet të drejtohet kah të shpërfaqet e kësaj ndësi.

I.L. - Durrës - Faleminderës për simpatitë. Sa për novelë vreni që thame s'pri.

M.N. - Shkoder - Më gëzoi kemi me botue dy poezinat që na dergjet. Sikur e shifni edhe prej këtij numer, më i apim rëndësinë më të madhe hartit të poezisë e presim me kënaqësi bashkëpunimin t'uej. Por jemi gjithmonë mendimit se rryma e shkrimtarëve në soçem lypet të drejtohet më fort kah vlerat origjinale se kah përkëthimet që po marrin kaq haptë në vënd t'onë. Të gjitha kombet kanë një letraturë komtare e veten në të cilën është e pikturueme jeta e tyre, e edhe na, në daçim me krijue një letraturë komtare, do të nisim me njoftë më parë këdo se t'urët.

Luani Butkthyesi. - Muerme, faleminderës. Kemi me shqyrtue.

Pronar Gjon Ujka

Drejtuer përgjegjës: Cuk Simoni

Shpeshkuesi: "Cirkës"